

Rektor vydal na základě § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a dále na základě ustanovení čl. 5 Statutu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze účinného od 1. 9. 2017 a po projednání v Akademickém senátu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze tuto směrnici:

Ombudsman Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze

Směrnice rektora č. 7/2023
ze dne 15. 5. 2023

Čl. 1

Základní ustanovení a principy činnosti ombudsmana

- 1) Na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze („dále jen „UMPRUM“) se zřizuje pozice ombudsmana /ombudsmanky /ombudsosoby UMPRUM (dále jen jednotně jen jako „ombudsman“).
- 2) Osoba ombudsmana je takových morálních vlastností, které zaručují, že při výkonu své funkce postupuje spravedlivě, důstojně, svědomitě, čestně a v souladu s dobrými mravy. Ombudsman vykonává svou funkci nezávisle a nestranně. Ombudsman nesmí přijímat od nikoho žádné pokyny, jak by měl postupovat či jaká doporučení by měl podávat.
- 3) Na ombudsmana se mohou písemně obracet členové akademické obce, ostatní zaměstnanci UMPRUM a osoby v obdobném postavení, jako jsou např. účastníci kurzu celoživotního vzdělávání, uchazeči přihlášení ke státní rigorózní zkoušce nebo zahraniční studenti na výměnném pobytu, případně osoby vykonávající pro UMPRUM práci na základě dohod o práci mimo pracovní poměr. Nikdo nesmí být jakýmkoliv způsobem postihován, znevýhodňován ani jinak krácen na svých právech proto, že se obrátí na ombudsmana.
- 4) Ombudsman zachovává mlčenlivost o veškerých skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce, a které mohou vést k identifikaci autorů podnětu či jiných citlivých informací. Anonymita předkladatele podnětu (ani dalších dotčených osob) nesmí být odhalena třetí osobě s výjimkou:
  - a. explicitního písemně doloženého souhlasu předkladatele (a dotčených osob),

- b. případu, který ombudsman vyhodnotí jako potenciální ohrožení života či vážného ohrožení na zdraví,
  - c. případu, kdy jsou tyto informace vyžadovány právními předpisy,
  - d. případu, kdy jsou prostřednictvím ombudsmana podněty postoupeny k řešení odpovědným akademickým orgánům.
- 5) Ombudsman postupuje tak, aby byl podnět objasněn v nezbytném rozsahu na základě zjištěných objektivních skutečností.
  - 6) Ombudsmanovy závěry mají pouze doporučující charakter. Ombudsman nenahrazuje rozhodování jiných orgánů.
  - 7) Ombudsman je oprávněn požadovat součinnost od všech orgánů UMPRUM a tyto mají povinnost ji poskytnout. Ombudsman je také oprávněn požádat o součinnost zaměstnance nebo studenty.
  - 8) Ombudsman respektuje jedinečnost každého člověka, dodržuje právní, etická i morální pravidla a kontinuálně pracuje na rovném zacházení se všemi členy akademické obce UMPRUM a zaměstnanci UMPRUM. Řídí se přitom Směrnicí rektora č. 5/2021 (Etický kodex).

Čl. 2

Obsazení pozice ombudsmana

- 1) Pozice ombudsmana UMPRUM je obsazována rektorem na základě otevřeného výběrového řízení. Výběrová komise se skládá z lichého počtu členů. Členem výběrové komise je alespoň jeden člen Akademického senátu jmenovaný z řad studentů a alespoň jeden člen jmenovaný z řad akademických pracovníků.
- 2) Osoba ombudsmana má zpravidla zkušenosti s praktickou terénní prací a poskytování pomoci jednotlivým klientům, antidiskriminační problematikou či intervenčními nebo mediačními postupy, dále znalou akademického prostředí.
- 3) Pracovní pozice ombudsmana je neslučitelná s funkcí rektora, prorektora, kvestora, vedoucího pracoviště nebo katedry, člena Akademického senátu, člena Umělecké rady, člena Etické komise, člena Správní rady, člena disciplinární komise a garanta studijního programu.
- 4) Ombudsman musí upozornit rektora a předsednictvo Akademického senátu UMPRUM na možný vznik střetu zájmů, který by jej ovlivňoval ve výkonu jeho funkce.
- 5) Rektor může ukončit pracovní poměr ombudsmana výpovědí po vyjádření Akademického senátu nebo na návrh Akademického senátu, jestliže ombudsman neplní své úkoly nebo existuje pochybnost o morální způsobilosti funkci dále zastávat.
- 6) Ombudsmanovi náleží mzda, kterou stanoví rektor.

Čl. 3

Náplň činnosti ombudsmana

- 1) Ombudsman se věnuje prošetřování konkrétních podnětů, zejména má-li důvodné pochybnosti, že jiný orgán nepostupoval v souladu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy UMPRUM, nebo není žádný jiný orgán příslušný, případně pokud si osoba podávající podnět (*dotčená osoba*) nepřeje oslovit příslušný orgán z důvodu obavy z podjatosti nebo jiného nebezpečí pro svou osobu. Ombudsman svými závěry nemění, neruší ani nenahrazuje rozhodnutí těchto orgánů. Ombudsman není oprávněn zasahovat do činnosti a rozhodování jiných orgánů, nejedná jako správní orgán, nerozhoduje o právech a povinnostech studentů a nevykonává činnost v pracovněprávních vztazích.
- 2) Mezi hlavní činnosti ombudsmana patří s ohledem na odst. 1 tohoto článku zejména:
  - a) prošetřovat podněty týkající se šikany, diskriminace, nevhodného chování, nerovného zacházení, sexuálního obtěžování, bossingu, mobbingu, střetu zájmů, nedůvodných průtahů a případů, kdy příslušný orgán nekoná, porušování právních předpisů včetně vnitřních předpisů UMPRUM nebo součástí a jiné obdobné jednání směřující proti dotčené osobě,
  - b) poskytovat pomoc osobám, které se na něj obrátí, případně je odkazovat na jiné příslušné orgány a instituce,
  - c) přijímat podněty k řešení systémových problémů v souvislosti s jeho svěřenými úkoly,
  - d) identifikovat problémy a překážky negativně ovlivňující pracovní, studijní a akademické prostředí na škole,
  - e) metodicky působit a vytvářet vhodné prostředí pro řešení problémů,
  - f) připravovat doporučení pro řešení konkrétních případů příslušným orgánům a navrhnout systémové změny pro jejich předcházení.
- 3) Ombudsman vyřizuje podněty bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů, ve složitějších případech do 60 dnů od obdržení podnětu. O každém podnětu ombudsman vypracuje zprávu o prošetření, pokud není dále určeno jinak. O vyřízení podnětu ombudsman vyrozumí dotčenou osobu.
- 4) V případě odmítnutí součinnosti podle čl. 1 odst. 7 tuto skutečnost ombudsman uvede ve své zprávě o prošetření. V případě pochybností o možnosti poskytnout informace ombudsmanovi náleží konečné rozhodnutí rektorovi.
- 5) Ombudsman je oprávněn prošetřovat konkrétní situace i z vlastní iniciativy. Ombudsman v prošetřování podnětu zkoumá, zda příslušný orgán postupoval v souladu s platnými právními předpisy včetně vnitřních předpisů UMPRUM.
- 6) Pokud si osoba podávající podnět nepřeje uvést vůči jiným orgánům UMPRUM nebo součástí svou totožnost, ombudsman jej může v těchto jednáních zastupovat svým jménem. Takto může učinit až po ověření identity dotčené osoby a prověření podnětu v nezbytném rozsahu umožňujícím se důvodně domnívat, že návrh je oprávněný.

Ombudsman nemůže podávat v zastoupení dotčené osoby podnět Etické komisi UMPRUM.

- 7) Pokud ombudsman zjistí, že podnět je šikanózního charakteru, jde o opakovaně odložený podnět, podnět podaný neoprávněnou osobou, kverulantství, podnět mající za cíl poškodit jiného nebo dobré jméno UMPRUM, věc nespadá do jeho působnosti a je již projednávána příslušným orgánem, nebo jde o podnět, jehož účelem je nahradit rozhodnutí či stanovisko příslušného orgánu, ombudsman podnět odloží a vyrozumí o tom podatele. Jestliže ombudsman obdrží podnět bez možnosti ověření totožnosti dotčené osoby, je takový podnět považován pouze za obecnou připomínku.
- 8) V případě, že se dotčená osoba domnívá, že ombudsman v její věci nejednal řádně a včas, může se obrátit na rektora.
- 9) Podněty proti konkrétním osobám či orgánům ombudsman řeší zpravidla s těmito osobami či orgány. Snaží se zejména o nalezení smírného řešení. Jestliže není řešení možné nebo nebyla zjednána náprava v případech nesprávného postupu, obrátí se ombudsman na nadřízeného dotčené osoby. V případě, že se jedná o podnět proti kolektivnímu orgánu, ombudsman řeší tento podnět s předsedou tohoto orgánu. V případě, že není možné určit nadřízenou osobu nebo jednání nevedlo k nápravě, obrátí se ombudsman na rektora. Jestliže ombudsman řeší chování mezi studenty, obrací se na studijního prorektora. Pokud ombudsman řeší situaci mezi zaměstnanci, obrací se na nejbližší jim společně nadřízenou osobu, obvykle na některého z prorektorů, kvestora. Není-li jiné společně nadřízené osoby, obrací se na rektora.

Čl. 4

Vztah k jiným orgánům

- 1) Ombudsman má právo se účastnit zasedání orgánů UMPRUM s právem poradního hlasu po předchozí domluvě s předsedou příslušného orgánu. Příslušné orgány mají povinnost se ombudsmanovými závěry zabývat a ombudsman má právo požadovat informaci, jak bylo s jeho doporučeními naloženo.
- 2) Jednotlivé orgány mají právo se na ombudsmana obracet s podněty a žádostmi o metodická doporučení. Kolektivní orgány se na ombudsmana obracejí prostřednictvím svého předsedy nebo jiného pověřeného člena.
- 3) Ombudsman nepřezkoumává závěry a rozhodnutí přijaté jinými orgány UMPRUM. Ombudsman ale může v obecné rovině navrhopvat zlepšení jejich fungování a vyřizuje podněty, pokud se na něj dotčené osoby v souvislosti s rozhodováním jiných orgánů UMPRUM obrátí.

Čl. 5

Vztah k rektorovi a kolegiu rektora

- 1) Rektor může dávat ombudsmanovi podněty o prověření konkrétních situací či vytvoření koncepčních materiálů. Rektor není oprávněn dávat ombudsmanovi pokyny, jaké má učinit závěry a doporučení.
- 2) Ombudsmana může zbavit povinnosti mlčenlivosti podle čl. 1 odst. 4 v konkrétním případě rektor, jestliže je to nezbytné. I v takových případech ombudsman zachovává důvěrnost svěřených skutečností.
- 3) Ombudsman pravidelně spolupracuje s členy kolegia rektora.
- 4) Ombudsman jednou za šest měsíců překládá rektorovi zprávu o své činnosti. Zprávu rektor po projednání s ombudsmanem zveřejní na internetových stránkách. Zpráva o činnosti obsahuje:
  - a. souhrn existujících opatření a aktivit,
  - b. typy řešených případů (počet, datum přijetí podnětu, součást, které se týká, způsob posouzení),
  - c. analýzu trendů, problémů a nedostatků z hlediska pravidel a procesů,
  - d. návrhy opatření, systémových změn či dalších aktivit.

Čl. 6

Vztah k Akademickému senátu UMPRUM

- 1) Ombudsman alespoň jednou za kalendářní rok podává Akademickému senátu UMPRUM písemnou zprávu o své činnosti zahrnující informace o obdržení podnětů bez možnosti identifikace dotčených osob včetně podnětů odložených. Zpráva zpravidla zahrnuje též doporučení pro zlepšení a kultivaci prostředí na univerzitě včetně doporučení pro zlepšení institutu ombudsmana.
- 2) Ombudsman se může účastnit zasedání orgánů Akademického senátu UMPRUM a soustavně s nimi spolupracuje. Jestliže jej Akademický senát UMPRUM nebo jeho poradní orgán vyzve, zúčastní se ombudsman jeho zasedání.
- 3) Jestliže prošetřovaný podnět směřuje proti rektorovi a dle ombudsmana rektor v této věci neposkytuje součinnost, sdělí ombudsman tuto informaci předsedovi a oběma místopředsedům Akademického senátu UMPRUM.

Čl. 7

Vztah k Umělecké radě UMPRUM

Je-li to vhodné, zejména v těch případech, které se přímo týkají kompetence Umělecké rady, podává ombudsman zprávu o své činnosti rovněž Umělecké radě UMPRUM. Ve své zprávě shrnuje své poznatky a doporučení zejména z oblasti akademické integrity a etiky vědecké práce.

Čl. 8

Vztah k Etické komisi UMPRUM

- 1) Jestliže má ombudsman důvodné podezření, že došlo k porušení Etického kodexu UMPRUM, má ombudsman právo podat podnět Etické komisi UMPRUM i v případě, že není členem akademické obce UMPRUM.
- 2) Ombudsman může být pozván na jednání Etické komise UMPRUM na žádost jejího předsedy. Toto neplatí pro projednávání podnětu, který Etické komisi UMPRUM podal ombudsman sám.
- 3) V případě podnětu proti postupu Etické komise UMPRUM, své závěry ombudsman sděluje předsedovi Etické komise UMPRUM a rektorovi.

Čl. 9

Účinnost

Toto opatření rektora nabývá účinnosti dne 15. května 2023.

V Praze dne 15. května 2023

.....
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze
Prof. PhDr. et PaedDr. Jindřich Vybíral, DSc., rektor